

JANINA CZUBIŃSKA
ur. 1920; Reutlingen, Niemcy

STRESZCZENIE RELACJI MÓWIONEJ

Relacja Janiny Czubińskiej wiąże się z rejonem Lubelszczyzny skupionym wokół Kraśnika. Ten teren to rodzinne miejsca jej matki – sama autorka poznała je dopiero w wieku 15 lat. Urodziła się w Niemczech, wychowywała się w północnej Francji, więc część wspomnień – szczególnie z okresu dzieciństwa – dotyczy rzeczywistości i codzienności Francji. Ciekawe jest to, że w okresie dwudziestolecia międzywojennego mieszkało i pracowało tam wielu Polaków i, jak wspomina autorka, dzięki temu można było trwać blisko polskiej kultury, uczyć się języka polskiego czy polskich piosenek. Autorka przywołuje również wspomnienia na temat francuskiej szkoły, nauczycieli oraz – dziś nieco podejrzanych – metod wychowawczych. Szkoła na zawsze utrwaliła się w jej świadomości jako coś pozytywnego; w czasie okupacji przez pewien czas zajmowała się nauczaniem dzieci i bardzo sobie ceniła to zajęcie.

Powrót do Polski wiązał się ze zdziwieniem, jeśli nawet nie z szokiem. Realia podkraśnickiej wioski, życie wśród pól, w biedzie, znacznie różniły się od realiów funkcjonowania we francuskim mieście, szczególnie że wkrótce wybuchła wojna. Janina Czubińska dużo miejsca poświęca opowieści o czasach wojny: o nieludzkich sytuacjach, w jakich byli stawiani miejscowi Żydzi, o panującym głodzie, o zachowaniach heroicznych i niegodnych człowieka, o pomocy i zdradzie – wszystko to zawiera się w hasle wojna. Wielokrotnie podkreśla ona, że okrucieństwo, na jakie zdobywali się jedni i jakie przeżywali drudzy, było niewyobrażalne. Prawdopodobnie dlatego rodziny Bratków oraz Czubińskich zawsze, kiedy tylko miały możliwość, pomagały potrzebującym – czy to partyzantom, czy Żydom. Ta relacja to także opowieść o kochającej się rodzinie.

Janina Czubińska jest osobą pogodną, ma jeszcze kilka niespełnionych marzeń, niektóre udaje jej się realizować; jest wierna swoim wartościom i chciałaby je przekazać następnym pokoleniom.

Data i miejsce nagrania	2009-04-22, Kraśnik
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Słowa kluczowe	Janina Czubińska, streszczenie
Autor streszczenia	Monika Śliwińska, Elżbieta Zasempa
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"